

SACICT

N E W S L E T T E R

ฉบับที่ 4/2561

**DON'T
MISS !!**

กิจกรรม
ห้ามพลาด

เดือนกันยายน
2561
ถึง
เดือนมีนาคม
2562

COVER STORY

Mass x Clusivity

SCOOP

คุณมาจากไหน
ปะติดปะต่อ

TIPS

เทคนิคผ้าไหมแพรวา
จิตนภา โพนะทา

Greeting From CEO

อีกหนึ่งพันธกิจของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ SACICT คือการส่งเสริมให้คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่หันมาใช้งานหัตถศิลป์ไทยในชีวิตประจำวัน ด้วยการพัฒนารูปลักษณ์และการออกแบบงานหัตถศิลป์ให้มีความร่วมสมัย และตามติดเทรนด์ที่สอดคล้องกับสนิยมและความต้องการของผู้คนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งสำคัญคือการทำให้หัตถศิลป์นั้นเข้าถึงได้ง่าย ด้วยการปรับประยุกต์และบูรณาการศาสตร์และศิลป์ต่างๆ เข้าด้วยกัน

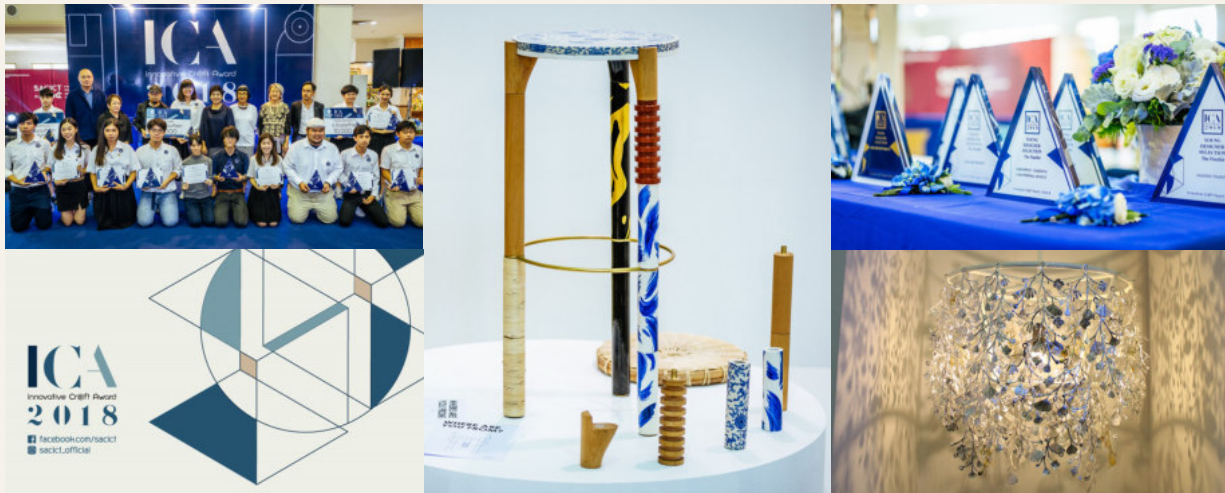
การประกวดผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเชิงสร้างสรรค์ ครั้งที่ 7 หรือ Innovative Craft Award 2018 (ICA 2018) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนางานหัตถศิลป์ร่วมสมัย โดยในปีนี้กำหนดหัวข้อว่า ‘Mass x Clusivity’ ซึ่งหมายถึงการนำกระบวนการผลิตแบบอุตสาหกรรมมาผสานกับคุณค่าจากงานหัตถศิลป์ เพื่อให้ได้งานหัตถศิลป์รูปแบบใหม่ที่ยังคงมีเสน่ห์ มีอัตลักษณ์ แต่สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น และโลกอุตสาหกรรมก็มีเสน่ห์และสีสันมากยิ่งขึ้น SACICT Newsletter ฉบับนี้จึงเสนอแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังผลงานที่ได้รับรางวัลจากการประกวด ICA เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้กับผู้คนในแวดวงหัตถศิลป์ไทยได้เรียนรู้และนำไปปรับประยุกต์กับการทำงานของตนเอง

เนื้อหาภายในฉบับนี้ยังอัดแน่นไปด้วยเรื่องราวและแนวคิดดีๆ จากสมาชิก SACICT ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานหัตถศิลป์แขนงต่างๆ ได้แก่ คุณจิตนา โพนะทา ผู้ต่อยอดผ้าไหมแพรวาจากคุณแม่ สู้สินค้าแฟชั่นทันสมัย, คุณชูเกียรติ นิยมทอง เป็นช่างทำแหวนกล และ คุณพิชฎะวี สุรารักษ์ ผู้ทำกีตาร์ไม้ไผ่ที่น่าสนใจ หวังว่าสมาชิกทุกท่านจะได้รับไอเดียใหม่ๆ และแรงบันดาลใจดีๆ ในการทำงานต่อไป เพื่อต่อยอดงานหัตถศิลป์ไทยให้ยั่งยืน รักษาภูมิปัญญาดั้งเดิมและปรับประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยและเทรนด์ใหม่ได้อย่างดี

นางอัมพวัน พิชาลัย

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ

‘Mass X Clusivity’ Innovative Craft Award 2018 (ICA 2018)

SACICT ได้ดำเนินการจัดประกวดผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Innovative Craft Award 2018 หรือ ICA 2018) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 โดยเปิดโอกาสให้นักออกแบบ ประชาชนทั่วไป และนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ร่วมสร้างสรรค์ผลงานหัตถศิลป์ที่แสดงถึงการผสมผสานนวัตกรรมที่มีความร่วมสมัยเข้ากับภูมิปัญญาดั้งเดิม

การประกวดในปีนี้ได้กำหนดหัวข้อ ‘Mass X Clusivity’ หรือผลงานสร้างสรรค์ที่หัตถศิลป์ที่เกิดจากการผสมผสานแนวคิดและกระบวนการระหว่างงานฝีมือและงานอุตสาหกรรม แบ่งการประกวดออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทประชาชนทั่วไป (Innovative Craft Award) และประเภทอุดมศึกษา (Young Designer Selections) ซึ่งมีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 149 ราย

เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา SACICT ได้จัดงานแสดงผลงานรอบชนะเลิศขึ้น ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ซึ่งผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศใน 2 ประเภท ได้แก่

ประเภทประชาชนทั่วไป ผลงาน ‘คุณมาจากไหน’ โดย นายธนวัฒน์ คล่องวิชา และ นายประพันธ์พงษ์ สุขแสง เป็นการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ที่ได้นำอัตลักษณ์งานหัตถศิลป์ท้องถิ่นจากภูมิภาคต่างๆ มาผสมผสานรวมกัน เช่น งานไม้ โลหะ งานปั้น ลวดปักทอง เพื่อให้เกิดความงามในเชิงสร้างสรรค์และความร่วมสมัย ทว่ายังคงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียม และวิถีแบบดั้งเดิม โดยใช้เทคนิคการประกอบแบบ Knock-down เพื่อให้เฟอร์นิเจอร์แต่ละชิ้นตอบสนองการใช้งานได้หลากหลายรูปแบบมากยิ่งขึ้น

ประเภทอุดมศึกษา อันดับที่ 1 ได้แก่ผลงาน ‘ปะติดปะต่อ’ โดย นางสาวภาวสุรี วิรัชวิบูลย์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นเก้าอี้ที่มีเรื่องราวในการระลึกถึงคนในครอบครัวที่จากไป โดยนักออกแบบได้นำเศษผ้าจากเสื้อผ้า ของใช้ของคนในครอบครัว มาตัดเย็บลงบนเก้าอี้พลาสติกซึ่งเป็นวัสดุสำเร็จรูปที่คุ้นตา ด้วยเทคนิคงานฝีมือที่มีความประณีต สร้างผิวสัมผัสเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นมิตรและอบอุ่น และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับชิ้นงานทั้งในด้านเรื่องราวและการผสมผสานงานฝีมือกับวัสดุที่ผลิตจากระบบอุตสาหกรรม

อันดับที่ 2 ผลงาน ‘จ้อง’ โดย นางสาวจิราพมา โมโนเจริญ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นเก้าอี้ที่ใช้โครงรมบ่อสร้างผสมผสานกับวัสดุสายเอ็นตกลา ทำให้มีรูปแบบคล้ายโต๊ะกระจก ซึ่งวัสดุที่เลือกใช้มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน จึงได้นำรูปทรงนี้มาใช้กับวัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น ส่วนคำว่า ‘จ้อง’ เป็นภาษาเหนือ แปลว่า ‘ร่ม’ แต่ภาษากลาง แปลว่า ‘เพ่งดู ตั้งใจ’ จึงอยากให้ผู้พบเห็นสะดุดตาและตั้งใจดูโครงสร้างของเก้าอี้ตัวนี้ ว่ามีความแปลกใหม่สะดุดตา และอันดับที่ 3 ได้แก่ผลงาน ‘กึ่งกึ่ง’ โดย นางสาวศศิอาภา หวังสุขไพศาล และ นางสาวพหุพิชญา พุทธจันทร์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นโคมไฟที่ใช้เทคนิคการฉลุกระดาษ โดยนำลวดลายของกำแพงวัด และลายบนเครื่องเบญจรงค์ มาสร้างสรรค์เป็นโคมไฟที่สามารถสะท้อนได้ถึงความสวยงามของสิ่งเหล่านั้น และเป็นของใช้ในชีวิตประจำวันที่ทุกคนสามารถใช้งานได้

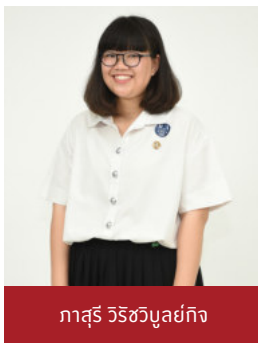
ผลงานผู้ผ่านเข้ารอบทั้งหมดจัดแสดงไว้ที่หอ Innovative Craft Gallery ชั้น 2 ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา ขอเชิญผู้ที่สนใจในงานหัตถศิลป์ร่วมสมัยที่มีนวัตกรรมใหม่ๆ มาเรียนรู้ และชื่นชมผลงานได้ทุกวัน

คุณมาจากไหน - ปะติดปะต่อ

จากแนวคิด Mass X Clusivity คณะกรรมการตัดสินการประกวด ICA 2018 มอบรางวัลชนะเลิศให้กับผลงาน ‘คุณมาจากไหน?’ (Where are you From?) และ ‘ปะติดปะต่อ’ (Patch Work) โดยมองว่าเป็นการผสานคุณค่าของงานหัตถศิลป์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เข้ากับระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน อีกทั้งยังมีความเป็นไปได้ทางธุรกิจที่ชัดเจนมากอีกด้วย

ภาสุรี วิรัชวิบูลย์กิจ

‘ปะติดปะต่อ’ (Patch Work) ประเภทอุดมศึกษา (Young Designer Selections)

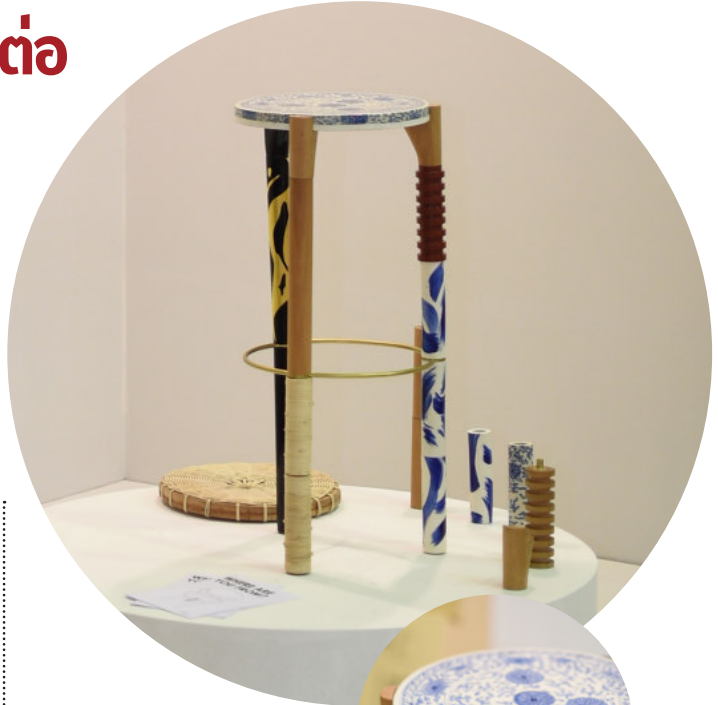
‘ปะติดปะต่อ’ เป็นเก้าอี้ที่น่าแรงบันดาลใจมาจากสิ่งใกล้ตัว การใช้ชีวิตของผู้สูงอายุในบ้าน ทำให้เกิดแนวคิดการออกแบบที่มีความเข้าใจและความรัก สะท้อนความเป็น Mass ด้วยการเลือกเก้าอี้พลาสติกที่คนส่วนใหญ่ใช้กัน เป็นที่นิยม หาซื้อได้ง่าย

มาสร้างให้เกิดความ Exclusive ด้วยการนำผ้าเก่ามาตัดเย็บขึ้นรูป

ผู้สร้างสรรค์ผลงานคือ ภาสุรี วิรัชวิบูลย์กิจ อายุ 22 ปี นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาสุรีกล่าวว่า “แรงบันดาลใจในการออกแบบงานชิ้นนี้มาจากภาพที่เห็นประจำเมื่อกลับบ้าน คืออาม่านั่งอยู่บนเก้าอี้พลาสติกดูที่ทุกวัน โดยตัวเก้าอี้ได้พันผ้าไว้เพื่อให้หนังแล้วรู้สึกนุ่มสบาย ขณะที่ขาเก้าอี้ได้พันผ้าไว้เพื่อไม่ให้เกิดเสียงเมื่อกระทบกับพื้น จึงเกิดแรงบันดาลใจใกล้ตัว นำผ้ามือสองมาตัดเย็บเป็นการรีไซเคิล ปะติดปะต่อด้วยวัสดุที่เชื่อมต่อกับผู้สูงอายุจนเป็นผ้าผืนเดียวกัน ซึ่งข้างในของผ้าเป็นโครงพลาสติกที่เห็นกันอยู่ทั่วไป”

ความสำเร็จจากการคว้ารางวัล ICA 2018 ทำให้มีศูนย์การค้าชั้นนำสนใจนำผลงานของภาสุรีไปวางจำหน่าย จากจุดนี้เองที่ทำให้ภาสุรีอยากต่อยอดชิ้นงานออกแบบของเธอให้ดูใกล้ตัวมากขึ้น เธอจึงวางแผนอยากนำเทคนิคปะติดปะต่อเศษผ้ามือสองมาผลิตเป็นกระเป๋าที่พกพาสะดวก และใช้งานในชีวิตประจำวันได้ทุกวัน

ธนวัฒน์ คล่องวิชา
ประพันธ์พงษ์ สุขแสวง

‘คุณมาจากไหน?’ (Where are you from?) ประเภทประชาชนทั่วไป (Innovative Craft Award)

‘คุณมาจากไหน?’ เป็นเก้าอี้ที่น่า
อัตลักษณ์งานหัตถศิลป์ท้องถิ่นจาก

ภูมิภาคต่างๆ มาผสมผสาน โดยใช้เทคนิคการประกอบแบบ Knock-down สะท้อนแนวคิดของ Mass ด้วยการทำกล่องให้มีความเป็นไปได้ในเชิงอุตสาหกรรม เข้าถึงคนจำนวนมากได้ และซื้อไปแล้วผู้ซื้อสามารถประกอบให้เป็นเก้าอี้ที่ Exclusive ในแบบที่ต้องการ

ผู้สร้างสรรค์ผลงานคือ ธนวัฒน์ คล่องวิชา อายุ 31 ปี จิวเวลรีดีไซน์เนอร์ และ ประพันธ์พงษ์ สุขแสวง อายุ 28 ปี กราฟิเคตดีไซน์เนอร์และอาร์ตไดเรกเตอร์

ประพันธ์พงษ์อธิบายถึงแนวความคิดว่า “‘คุณมาจากไหน?’ คือประโยคแรกๆ ที่เรามักใช้ถามเพื่อหาที่มาของสิ่งของนั้นๆ หรือภูมิปัญญาของบุคคล ในคำตอบเราจะพบว่าที่มาหรือภูมิหลังอาจไม่ได้จำกัดแค่ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ ทว่าเกิดขึ้นจากการผสมผสานแทบทั้งสิ้น”

ธนวัฒน์กล่าวว่า “เราเลือกอัตลักษณ์งานหัตถศิลป์ในท้องถิ่นจากภูมิปัญญาต่างๆ มาผสมผสาน โดยใช้เทคนิคการประกอบแบบ Knock-down เพื่อให้เฟอร์นิเจอร์แต่ละชิ้นตอบสนองการใช้งานได้หลากหลายรูปแบบ และมีลักษณะเฉพาะต่อผู้ใช้งานแต่ละคนมากยิ่งขึ้น”

ขณะที่ประพันธ์พงษ์กล่าวว่า “เก้าอี้ตัวนี้ มีหัตถกรรมที่อยู่ในทุกๆ ภาคมารวมกัน สามารถปรับได้ 4 รูปแบบ คอนเซ็ปต์ของผลงานชิ้นนี้ สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นโต๊ะหรือเฟอร์นิเจอร์อื่นๆ ได้ต่อไป”

เทคนิคผ้าไหมแพรวา จ.กาฬสินธุ์

ผ้าไหมแพรวา เป็นผ้าทอมือของชนเผ่าภูไทที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่นมาช้านาน มาจนถึงคนรุ่นใหม่ซึ่งได้เห็นความสำคัญของการสานต่อและปรับปรุงยุคความทันสมัยเข้าไปได้อย่างกลมกลืน หนึ่งในนั้นคือ คุณจิตนา โพณะทา ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2558 ในฐานะทายาทรุ่นที่ 4 ของตระกูลโพณะทา ผู้ฝึกฝนงานหัตถกรรมมาจากคุณแม่ วรณนา โพณะทา ครูช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2554 ทุกวันนี้ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้เข้าถึงคนรุ่นใหม่ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมผลักดันให้งานฝีมือของชนเผ่าภูไทเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

ลวดลายใหม่ภายใต้ความโบราณ

ด้วยความที่เป็นคนช่างสังเกตและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จิตนาได้นำลวดลายดั้งเดิมอย่างลายเรขาคณิต สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรือลวดลายโบราณกว่าร้อยลวดลาย อาทิ ลายพญานาคในข้าวหลามตัด มาดัดทอนความเหลี่ยมและใส่ความโค้งมนที่ประยุกต์จากธรรมชาติรอบตัว เกิดเป็นลายใหม่ๆ เช่น ลายดอกไม้ ลายพุ่มดอกไม้ ลายกำปู ลายดอกผักแว่น เป็นต้น

จิตนาจดลวดลายลงกระดาษกราฟ ลงสีที่ต้องการด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ก่อนนำไปเก็บลายในผ้าแซว ซึ่งเป็นผ้าต้นแบบของผ้าไหมแพรวา จากนั้นจึงส่งต่อให้ชาวบ้านทอผ้าตาม ในปัจจุบันมีมากกว่า 10 ลวดลาย ที่ได้รับความนิยมจากลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

เทคนิคการทอผ้าไหมแพรวา

ผ้าไหมแพรวาเพียง 1 ผืน ขนาดความยาวประมาณ 5 เมตร อาจจะต้องใช้เวลาในการทอถึง 1 เดือน เฉลี่ยวันละ 1 เซนติเมตร ด้วยวิธีการทอที่มีสองรูปแบบ คือ

1. **การจก หรือทอเป็นเกาะ** ด้วยการใช้นิ้วก้อยเกี่ยวเส้นไหมทีละเส้นตามแนวขวาง เพื่อให้เกิดสีต่างๆ ของลวดลายได้มากกว่าถึง 20 สี ซึ่งเป็นรูปแบบการทอผ้าไหมแพรวาสไต้ลู่ไทดั้งเดิม

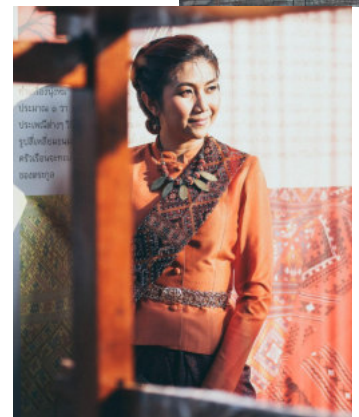
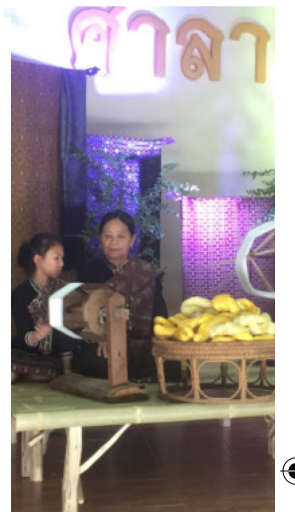
2. **การจิด** คือการพุ่งกระสวยข้ามไม้ลายผ้าทีละหนึ่งสี หรือเส้นพุ่ง 1 สี เส้นยืน 1 สี ซึ่งจะได้เพียงผืนละ 2 สีเท่านั้น จากนั้นนำรูปการทอทั้งสองอย่างผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยนำลายแพรวาดั้งเดิมที่ละเอียดมาเป็นเชิงผ้า เพื่อคงเอกลักษณ์ที่งดงาม ประยุกต์แบบคั่นกลางระหว่างลาย เพื่อเพิ่มความสะดวกในการตัดเย็บ เป็นต้น

ปรับปรุงยุคเทคนิคใหม่

นอกจากวิธีทอผ้าแล้ว จิตนายังนำเทคนิคต่างๆ ที่ผ่านการคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์มาใช้ในการทอผ้า เพื่อให้ได้ผืนผ้าที่ประณีตขึ้นและใช้งานได้ดีกว่าเดิม ดังนี้

- การย้อมสีเส้นไหมด้วยสีจากเปลือกไม้ธรรมชาติ และปรับให้ใช้เป็นท่อนสีพาสเทลให้มากขึ้น
- การเลือกใช้ไหมเส้นใหญ่เปลือกนอกที่มีความฟูหนา และมีผิวสัมผัสที่แตกต่างแทนการใช้เส้นไหมแบบดั้งเดิม
- การใช้ไม้เก็บลาย เพื่อกำกับลายเส้นให้เหมือนเดิมในทุกๆ ผืน นับว่าเป็นการสร้างมาตรฐานให้กับผ้าไหมแพรวาทุกผืน ก่อนส่งถึงมือผู้ที่ชื่นชอบทุกคนต่อไป

ลวดลายสมัยใหม่ผสานความโบราณที่ได้มานั้น นอกจากจะนำไปเป็นลวดลายบนสไบพาดบ่าสำหรับผู้หญิง และผ้าคาดเอวสำหรับผู้ชายที่ชาวภูไทนิยมใช้ในงานมงคลต่างๆ แล้ว จิตนายังนำไปสร้างสรรค์เป็นเสื้อผ้า เครื่องประดับ กระเป๋าหูทรงต่างๆ ต่างหูไหมแพรวาสีธรรมชาติ พวงกุญแจ รวมไปถึงปลอกหมอน ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าทอโบราณได้เป็นอย่างดี

จิตนา โพณะทา
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรมปี 2558

กีตาร์ไม้ไผ่ขด

พิชญ์ระวี สุรอารีกุล
สมาชิก SACICT

ไม้ไผ่เป็นพืชเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ทั้งทำเฟอร์นิเจอร์ ภาชนะ ของตกแต่ง รวมไปถึงโครงสร้างบ้านในสมัยก่อน แต่ใครจะรู้ว่าไม้ไผ่ยังมีคุณสมบัติดูดซับเสียงได้เป็นอย่างดีจนสามารถนำมาผลิตเป็นเครื่องดนตรีอย่างกีตาร์ได้ พิชญ์ระวี สุรอารีกุล จึงนำไม้ไผ่มาสานกับภูมิปัญญาดั้งเดิม จนออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ ‘กีตาร์ไม้ไผ่ขด’ ก่อนจะต่อยอดมาเป็นแบรนด์กีตาร์สุดเก๋ในชื่อ Pich Coiled Bamboo Guitar

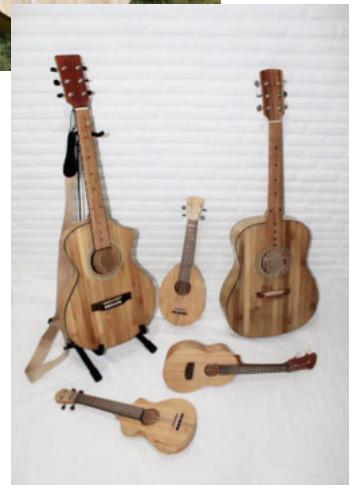
“กีตาร์ที่ทำมาจากไม้ต่างชนิดจะมีเสียงที่แตกต่างกันออกไป แต่สำหรับไม้ไผ่จะได้เสียงที่เหมาะสมไปทางแจ๊สและคันทรี่ ซึ่งบังเอิญไปเสริมกับรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์พอดี” เธอย้ำว่ากีตาร์ไม้ไผ่ขดของเธอไม่ได้เป็นเพียงแค่ของตกแต่งเอาไว้ประดับบ้านสวยๆ เท่านั้น แต่สามารถเล่นได้จริง ทั้งยังให้เสียงที่เป็นเอกลักษณ์น่าฟังอีกด้วย

ในช่วงเริ่มต้น กีตาร์ไม้ไผ่ขดเป็นส่วนหนึ่งของงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของพิชญ์ระวี มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติของไม้ไผ่ เพิ่มคุณค่าให้ผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งเพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านเมื่อนำออกแสดงตามงานกิจกรรมต่างๆ แล้วมีผู้ให้ความสนใจอย่างมาก เธอจึงเริ่มทำแบรนด์ Pich Coiled Bamboo Guitar

อย่างจริงจัง โดยขณะนี้เธอยังไม่มีหน้าร้าน แต่เน้นขายบนช่องทางออนไลน์และการออกบูธแทน

“เพราะแบรนด์ของเราต่อยอดมาจากงานวิจัยทำให้รู้สึกดีว่าสิ่งที่เราลงแรงศึกษาไปมันไม่เสียเปล่า แถมยังสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มชาวบ้านด้วย จากนั้นเรายังได้ปันปันอย่างแฉะแฉะเลยว่า ต่อให้เราขายได้ดีจนสามารถลดต้นทุนได้ขนาดไหน สิ่งหนึ่งที่เรายังไม่มีวันลดคือรายได้ที่เราให้กับชาวบ้าน เพราะมันคือการตอบแทนค่าฝีมือ ค่าช่าง ค่าความรู้ที่เราไปเรียนมา และพัฒนาชุมชนได้จริงๆ”

ภูมิปัญญา แห่งแหวนกลไก

แหวนกลคือเครื่องประดับที่แสดงถึงภูมิปัญญาของช่างฝีมือ ที่เอาใจใส่ทั้งด้านความสวยงามและความน่าทึ่งของระบบกลไกอันซับซ้อนที่ซ่อนซ่อนอยู่ในแหวนแต่ละวงจนเป็นแหวนที่มีลักษณะพิเศษไม่เหมือนใคร ครั้งหนึ่งองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์แหวนกลนี้เกือบจะสูญหายไปแล้ว โชคดีที่ ‘ช่างหรีด’ - ชูเกียรติ เนียมทอง ก็ไม่ยอมปล่อยให้สิ่งที่มีค่านี้ต้องถูกลืมไป

“อยากอนุรักษ์ภูมิปัญญาของครอบครัวนี้ เพราะถ้าหมดจากรุ่นของผมก็คงไม่มีใครสานต่อการทำแหวนกลนี้อีกแล้ว” ชูเกียรติเล่าถึงการเข้ามารับช่วงต่อกิจการของครอบครัว และความรู้สึกแปลกประหลาดใจ เหมือนแหวนกลพวกนี้กำลังเรียกร้องให้เข้ามาทำงานนี้ “ผมพบว่าการทำแหวนกล

ทำให้ตัวเองมีความสุข เริ่มตั้งแต่ตอนที่คิดรูปแบบของแหวนกลใหม่ขึ้นมาได้ ไปจนถึงความสุขที่ได้เห็นลูกค้าหยิบแหวนของเราเข้ามาแล้วบอกว่าชอบ”

แหวนแต่ละวงจากฝีมือของชูเกียรติและทีมช่างแห่งบ้านแหวนกล จังหวัดจันทบุรี ยังคงไว้ด้วยทักษะของการผลิตชิ้นงานแบบดั้งเดิม แต่เพิ่มลูกเล่นและไอเดียใหม่ๆ เข้าไป

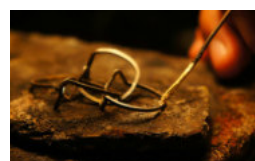
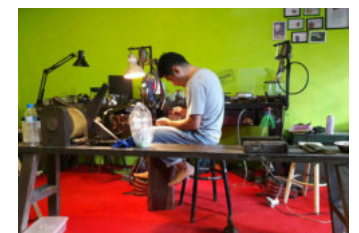
“การต่อยอดสำหรับเราคือ การสร้างผลงานให้อยู่ในอารมณ์ของความเป็นแหวนกลแบบดั้งเดิม แต่เพิ่มรูปแบบใหม่มาเรื่อยๆ เหมือนเรามีเมนูอาหารใหม่ๆ ที่ให้ลูกค้าได้ชิม”

นอกเหนือจากการจากพากิจการของบ้านแหวนกลให้เติบโตไปข้างหน้าแล้ว ช่างหรีดยังมุ่งมั่นที่จะส่งเสริม และถ่ายทอดความรู้ในการผลิตงานศิลปะแขนงนี้ไปยังเด็กรุ่นใหม่ด้วย

“ผมพยายามเผยแพร่ว่างานนี้สนุกจริงๆ แล้วมันไม่ได้ยากเลย โดยเฉพาะกับนักศึกษาด้านการออกแบบอัญมณี ผมจะคอยบอกพวกเขาตลอดว่า คุณสามารถนำความรู้ที่ไปสร้างเป็นแบรนด์ของตัวเองได้ด้วยนะ แค่เรามีความพยายามเท่านั้น”

ชูเกียรติ เนียมทอง
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรมปี 2561

สมาชิกและผู้อ่าน SACICT Newsletterทุกท่าน สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างสรรค์กิจกรรมและการทำงานของ SACICT ด้วยการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาให้กับเรา

ภาวนา จินทรเกษม
สมาชิก SACICT
ร้านภาวนาผ้าแปรรูป จ.เชียงใหม่

“ชอบงานผ้ายทอใจที่สุด อยากให้จัดบ่อยๆ แล้วเราก็คอยจะมาออกงานทุกครั้ง รู้สึกดีมาก ๆ ที่เจ้าหน้าที่ของ SACICT จะคอยมาถามตลอดว่าเดินทางมาอย่างไร พักที่ไหน เขาจะช่วยเหลือสนับสนุนเรา นำพาแบรนด์และสินค้าของเราออกสู่กว้าง เราเคยได้อบรมกับ SACICT ที่เชียงใหม่เมื่อสองปีก่อน สอนเรื่องการพัฒนาลิขสิทธิ์และวิธีการทำตลาดและขายออนไลน์ มีอาจารย์มาสอนให้ เพราะตอนนั้นออนไลน์กำลังมาแรง อยากให้มีการประชาสัมพันธ์งานมากขึ้นอีก งานเราจัดใหญ่ๆ ก็อยากให้มีคนมาเดินเยอะๆ มีรถรับส่งให้คนเดินทางมาสะดวก”

จิรวัฒน์ บุญสมบัติ
สมาชิก SACICT
แปรรูป Craft Room กรุงเทพฯ

“การจัดงานแต่ละครั้งๆ ที่จะรวบรวมคนทำงานในแวดวงและชาวบ้านจากทั่วประเทศเข้ามาร่วมมือกัน ถ้าไม่ใช่อะไรก็ใหญ่และมีศักยภาพสูงระดับศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศแบบนี้ก็คงเป็นไปได้เลยที่จะจัดออกมาได้แบบนี้ จึงอยากให้คนไทยทั่วไปได้เข้ามาสัมผัสแวดวงของพวกเรา ขอชื่นชม SACICT ที่จัดงานดีๆ แบบนี้ได้สำเร็จ ถ้าจะให้แนะนำอะไร ผมอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ออกไปให้กว้างกว่านี้อีก เพื่อทำให้งานที่จัดอย่างมีคุณภาพแบบนี้ ได้กระจายออกไปในวงกว้างมากที่สุด ทุกฝ่ายจะได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากงานนี้มากที่สุด”

ศรีสวลี คำรังสี
ครูช่างศิลปหัตถกรรม พ.ศ. 2556
กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งสูง โต้อ จ.น่าน

“แม่ประทับใจเจ้าหน้าที่ของที่นี่ เขาเป็นกันเองและสนับสนุนแม่มาตลอด เจ้าหน้าที่ที่เขามาขอพบและที่พูดคุยกัน แล้วก็ยกย่องให้แม่เป็นครูช่างเมื่อปี 2556 แม่ว่าชีวิตคนเราเหมือนลูกบอลนะ เราจะกลิ้งไปทางโน้นทางนี้ ใครจะจับเราวางไว้ตรงไหนเราก็อยู่ตรงนั้นและก็ทำงานตรงนั้นให้ดีที่สุด แม่ว่างานหัตถกรรมแบบนี้คนทำงานต้องมีคุณธรรมสูง เพราะเป็นงานที่ทำด้วยมือและหัวใจ แม่มาร่วมงานกับที่นี่ทุกครั้งด้วยใจ เวลามาก็ได้พบเจอคนอื่นๆ ที่มาด้วยใจเหมือนกัน พบเจอคนที่ชอบอะไรเหมือนกัน ทำให้แม่มีความสุข”

ยกระดับทักษะฝีมือ 'ครู' สืบสานวัฒนธรรม 'ผ้าทอ' ท้องถิ่นได้อุดมศึกษา	• Date : เดือนกันยายน 2561 • Place : จ.สุรินทร์ • Highlight : การให้ความรู้และเพิ่มทักษะและเทคนิคด้านการทอและย้อมสีธรรมชาติ
SACICT ก้าวสู่ปีที่ 16	• Date : 1 พฤศจิกายน 2561 • Place : ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา • Highlight : นำเสนอทิศทางการพัฒนางานศิลปหัตถกรรม ในปี 2562
อัตลักษณ์แห่งสยาม ครั้งที่ 10	• Date : เดือนกุมภาพันธ์ 2562 • Place : ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ • Highlight : การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ไทยจากครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรมจากทั่วประเทศไทย
CRAFTS BANGKOK 2019	• Date : เดือนมีนาคม 2562 • Place : ศูนย์นิทรรศการและการจัดประชุมไบเทค บางนา • Highlight : การจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ไทยร่วมสมัยจากครูศิลป์ของแผ่นดิน ครูช่างศิลปหัตถกรรม ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม สมาชิก นักสร้างสรรค์ สถาบันการศึกษา และผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ในระดับนานาชาติ

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม